

ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
औरंगाबाद परिमंडळ,औरंगाबाद.

प्रकरण क्र.सीजीआरएफ/एझेड/जालना/४०४/२०१२/३७

तक्रार दाखल दिनांक :- ११/०९/२०१२
निकाल दिनांक :- २९/१०/२०१२

श्री रामराव लक्ष्मणराव शिंदे, तक्रारदार
मु.पोस्ट.बावणे पांगरी ता. बदनापूर,
ता. जालना व इतर

विरुध्द

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित ग्रामीण
मंडळ जालना

गैरअर्जदार

मंच सदस्य

श्री. वि. ब. मंत्री, अध्यक्ष
श्री. वि. स. काबरा सदस्य
श्री. सु. कि. नरवडे सदस्य/सचिव

निर्णय

विद्युत रोहीत्रावरील विद्युत पुरवठा दिनांक ०९/०३/२०१२ च्या सकाळी ११.०० वाजे पासून ते दिनांक ०५/०४/२०१२ रोजी दुपारी ४.०० वाजे पर्यंत सुमारे ६५३ तास खंडीत असल्यामुळे,तक्रारदार याने स्वतःसाठी व विशेष मुखत्यारपत्र अधारे तक्रारदाराप्रमाणेच इतर तस्त व्यक्ती महाराष्ट्र राज्य विद्युत आयोग विनियम२००५

पान १/८

च्या कलम १२.१ मधील परिशिष्ट 'अ' मधील तरतुदीनुसार प्रत्येक त्रस्त व्यक्तिस रुपये ३०,२५०/- नुकसान भरपाई मिळावी या करीता सदरील तक्रार अर्ज मंचा समोर सादर केला आहे.

गा-हाण्याचे संक्षीप्त तपशील असा की, तक्रार अर्जदार स्वतः व इतर सह अर्जदार हे बावने पांगरी परिसरातील गट नं. ७०४ मध्ये बस स्टॅंड डी.पी.च्या नावाने परिचित असलेल्या विद्युत रोहित्रा वरील कृषि पंपासाठीचे विद्युत ग्राहक आहेत, सदरील विद्युत रोहित्र जळाल्यामुळे सदरील रोहित्राद्वारे होणारा विद्युत पुरवठा दिनांक ०९/०३/२०१२ सकाळी ११.०० वाजे पासून दिनांक ०५/०४/२०१२ दुपारी ४.०० वाजे पर्यंत खंडीत झाला होता. तक्रारदार याने दिनांक ०९/०३/२०१२ रोजी दुपार नंतर, विद्युत पुरवठा खंडीत झाल्या बाबत संबंधित कर्मचा-याला तोंडी माहीती दिली. अनेक वेळा विद्युत कार्यालय कन्हैयानगर जालना येथील कार्यालयात जाऊन तोंडी विनंती व विनवण्या केल्या परंतु संबंधित अधिका-यांनी त्याकडे दुर्लक्ष केले. तक्रारदार याने दिनांक २९/०३/२०१२ व दिनांक ३०/०३/२०१२ रोजी अर्ज दुऊन पोहोच घेतलेली आहे. परंतु विद्युत रोहित्र दिनांक ०५/०४/२०१२ रोजी दुपारी ४.०० वाजे पर्यंत रोहित्र दुरुस्त झाले नाही, सदरील कालावधीमध्ये विद्युत पुरवठा खंडीत होता.

तक्रार अर्जदार यांनी विद्युत पुरवठा खंडीत झाल्यामुळे दिनांक २१/०४/२०१२ रोजी उपविभागीय अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण कं. जुना जालना यांचे कडे नुकसान भरपाई मिळण्यासाठी अर्ज केला व नंतर दिनांक ०९/०५/२०१२ रोजी स्मरणपत्र पाठविले परंतु वीज वितरण कंपनीकडून कोणतेही उत्तर मिळाले नाही. दिनांक २३/०५/२०१२ रोजी अधिक्षक अभियंता जालना यांचे कडे नुकसान भरपाई मिळावी या करीता अर्ज दिला व दिनांक ११/०६/२०१२ रोजी स्मरणपत्र दिले. दिनांक १९/०६/२०१२ रोजी ग्राहक गा-हाणे मंच जालना यांचे कडे अर्ज दिला दिनांक २३/०८/२०१२ रोजी मंडळ कार्यालयाने दिलेले उत्तर समाधानकारक नसल्यामुळे तक्रार अर्जदार यांनी स्वतःसाठी व इतर समकक्ष त्रस्त झालेल्या व्यक्तींना महाराष्ट्र राज्य विद्युत आयोग विनियम २००५ च्या कलम १२.१ मधील परिशिष्ट 'अ' मधील तरतुदीनुसार प्रत्येक समकक्ष त्रस्त व्यक्तींना नुकसान

भरपाई मिळावी या साठी या मंचासमोर तक्रार अर्ज दिला आहे व नुकसान भरपाई देण्याबाबत आदेश पारीत करण्याची विनंती केली आहे.

तक्रारदाराच्या सदरील तक्रारी बाबत उत्तर देण्यासाठी अथवा तक्रारीचे निवारण करण्यासाठी गैरअर्जदार यांना नोटीस देण्यात आली. सदरील नोटीसच्या अनुशंगाने गैर अर्जदार वीज कं. तर्फे नोडल अधिकारी उपस्थित होऊन वीज कं. तर्फे त्यांनी उत्तर दाखल केले.

उत्तरवादी वीज कं.ने तक्रार अर्जदार यांना नुकसान भरपाई देण्यासाठी प्रामुख्याने दोन मुद्द्यांवर आक्षेप घेतलेला आहे. पहीला मुद्दा असा की, सदरील विद्युत रोहीत्रावर एकुण २२ ग्राहक आहेत व सदरील ग्राहकांची एकुण थकबाकी ८,१३,६०९/- रुपये इतकी आहे. वीज कं.चे परिपत्रक क्र. १३६ Dir (0) / Circular / १३६ A दिनांक ०५/११/२०११ व संचालक /सं/पत्र/२३३२९ दिनांक ०८/११/२०११ यातील निर्देशानुसार जळालेले रोहित्र तेथील ग्राहकांनी ८०% वीज बिल भरल्या शिवाय बदलून दिले जाऊ नये व रक्कमेचा भरणा केल्यास तात्काळ रोहित्र बदलून देण्यात यावे असे निर्देशित करण्यात आलेले आहे. तक्रार अर्जदार नं. १ यांचे कडे २,५६,०६५/- रुपये ची थकबाकी आहे. तरी देखील दिनांक ०५/०४/२०१२ रोजी रोहीत्र बदलून देण्यात आले. वीज बिलाबाबत थकबाकी असतांना नुकसान भरपाई मागणी योग्य नाही. व तक्रारदारांची मागणी ही गा-हाणे होऊ शकत नाही.

उत्तरवादी यांनी मुद्दा क्र. २ अन्वये असा आक्षेप घेतला आहे की, सदरील तक्रार ही मुदतीत करण्यात आलेली नाही. तक्रारदारानी अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष जालना यांचे कडे दिनांक २५/०६/२०१२ रोजी तक्रार करून नुकसान भरपाईची मागणी केलेली आहे. आयोगाच्या कलम १२.२ प्रमाणे जर तक्रार साठ दिवसांच्या आत केली नसेल तर सदर तक्रारीचा विचार करता येत नाही सदरील तक्रार या कारणास्तव मुदतीच्या बाहेर आहे. तक्रार विहित मुदतीत नसल्यामुळे तक्रार फेटाळण्यात यावी अशी विनंती वीज कं. तर्फे करण्यात आली.

पान ३/८

सर्व तक्रारदार यांचे वतीने तक्रारदार श्री रामराव लक्ष्मणराव शिंदे यांनी युक्तिवाद केला, त्यांनी इतर तक्रारदार समकक्ष त्रस्त तक्रारदारांच्या वतीने एक मुखत्यारपत्राची झेरॉक्स प्रत दाखल केली. तोंडी युक्तिवादा व्यतिरिक्त त्यांनी लेखी युक्तीवाद दिनांक २३/१०/२०१२ तारखेचे दाखल केले. उत्तरवादी वीज कंपनीच्या वतीने नोडल अधिकारी यांनी युक्तिवाद केला.

सदर प्रकरणाचे कथानक व पक्षकारांनी अनुक्रमीत केलेला युक्तिवाद व संबंधित कागद पत्र यांचे आवलोकन केले असता या मंचा समोर खालील मुद्दे मंचाच्या निर्णयासाठी उपस्थित होतात, सदरील मुद्द्यावर या मंचाच्या सर्व सदस्यांचे एकमताने खालील प्रमाणे निर्णय देण्यात येत आहे.

मुद्दे	उत्तर
१) नादुरुस्त रोहित्र बदलण्यासाठी सदरील रोहीत्रावरील ८०% ग्राहकांनी आपली थकबाकी भरणे अनिवार्य आहे काय?	होय
२) तक्रार अर्जदारांचा नुकसान भरपाई मिळण्यासाठीचा अर्ज त्यांनी मुदतीत दाखल केला आहे काय?	नाही
३) अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष यांनी दिनांक ०४/०८/२०१२ रोजी पारीत केलेला निर्णय दुषीत असून रद्द बातल करणे योग्य आहे काय?	नाही
४) तक्रार निवारण / निर्णय	तक्रारदारांची तक्रार फेटाळण्यात येते.

कारणमिमांसा

मुद्दा नं. १.

कृषि पंप - बावने पांगरी परिसरातील गट नं. ७०४ मधील विद्युत रोहित्र दिनांक ०९/०३/२०१२ रोजी सकाळी ११.०० वाजता जळाल्यामुळे सदरील विद्युत पान ४/८

रोहित्रातून वीज पुरवठा खंडीत झाला होता ही बाब वादातीत नाही. सदरील रोहीत्र दिनांक ०५/०४/२०१२ रोजी दुपारी ४.०० वाजता कार्यान्वित करण्यात आला ही बाब देखील वादातीत नाही, रोहीत्र जळाल्यामुळे वीज पुरवठा ६५३ तास खंडीत होता ही वस्तुस्थिती नाकरण्यात आलेली नाही. सदरील रोहीत्रावरून वीज पुरवठा होणा-या विद्युत ग्राहकांनी वीज पुरवठा खंडीत झाल्या मुळे विद्युत आयोगाच्या कलम १२.१ मधील परिशिष्ट 'अ' प्रमाणे नुकसान भरपाई या तक्रारी अधारे मागीतली आहे.

नोडल अधिकारी यांनी वीज कं. चे परिपत्रक क्र.२१६०३/दिनांक १०/०७/२०११ च्या अधारे नुकसान भरपाई देण्यास नकार दिला, त्यांनी सदरील परिपत्रकाची प्रत सादर केली.

संचालक (सं) प्रकाशगड मुंबई यांनी दिनांक ०४/११/२०११ रोजी परिपत्रक क्र.१३६ Dir (0) / Circular /१३६ निर्गमित मार्गदर्शक सुचनेप्रमाणे जर विद्युत रोहीत्रावरील ८०% ग्राहकांनी सद्य वीज थकबाकी भरली असेल तरच अकार्यक्षम विद्युत रोहित्राची पुनर्रोपण करण्यात यावे असे निर्देशित करण्यात आलेले आहे.

सदरील प्रकरणामध्ये सदरील रोहीत्रा वरील ग्राहका कडे एकुण थकबाकी ८,१३,६०१/- रुपये एवढी असून मुखत्यार तक्रारदार यांचे कडे १,५६,०६५/- रुपये थकबाकी आहे, या बाबी अमान्य नाहीत याचा स्पष्ट अर्थ असा होतो की, सदरील रोहीत्रावरील ८०%ग्राहकांनी वीज थकबाकी भरलेली नाही. सबब वरील मार्गदर्शक परिपत्रकाप्रमाणे वीज कं. अकार्यक्षम रोहीत्राची बदली करण्यात बांधील नाही सबब वीज कं. खंडीत वीज पुरवठ्यामुळे नुकसान भरपाई देण्यास जवाबदार होऊ शकत नाही. सबब अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष यांनी जो या बाबतीत निर्णय घेतला आहे त्या मध्ये बदल करण्याचे काही कारण नसल्याचे या मंचाचे एकमत आहे.

तक्रारदारांचे वतीने असा युक्तिवाद केला की, महावितरण कंपनीने काढलेले परिपत्रक हा कायदा होऊ शकत नाही या करीता सदरील परिपत्रक विचारात घेता येत नाही.

वीज कं.ने काढलेले एखादे परिपत्रक जर वीज कायद्याच्या मुळ संकल्पनेशी विसंगत असेल तर ते कायदेशीर होऊ शकत नाही.परंतु अशाप्रकारचे परिपत्रक कायदेशीर आहे किंवा नाही याचा निर्णय योग्य त्या सक्षम न्यायपिठाने घ्यावयाचा असतो व सदरील सक्षम न्यायपिठाचा निर्णय दुय्यम पिठावर अथवा मंचावर बंधनकारक असतो जो पर्यंत परिपत्रकाची वैधता नाकारण्यात आलेली नसेल तो पर्यंत सदरील परिपत्रक वैध समजण्यात येईल या प्रकणामध्ये असे दिसून येते की, श्री बबन मुक्ताजी काळे यांनी केस नं.१४/२०१२ अन्वये सदरील परिपत्रकाच्या वैधतेस महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांचे समोर अव्हान दिले होते, व सदरिल परिपत्रक बेकायदेशीर असून रद्दबादल आहे असे घोषित करून मिळावे अशी याचीका दाखल केली होती.मा.आयोगाने सदरील याचीका दिनांक ०९ जुलै २०१२ रोजी फेटाळली,याचा अर्थ असा की,सदरील परिपत्रक हे अवैध असल्याचे आयोगाने नाकारलेले आहे. सबब,तक्रारदार यांनी सदरील परिपत्रका संबंधी व त्याच्या वैधतेबाबत जे अक्षेप घेतलेले आहे ते तस्थहीन असल्याचे मंचाचे एक मत आहे.वरील युक्तिवादा व्यतिरिक्त अन्य मुद्दे सांगितलेले नाही. या करीता मुद्दा न १ चे उत्तर या मंचाने एकमताने होकारार्थी नोंदविले आहे.

मुद्दा नं. २.

विद्युत रोहीत्र दिनांक ०९/०३/२०१२ रोजी जळाल्या मुळे सदरील रोहीत्राद्वारे होणारा विद्युत पुरवठा दिनांक ०९/०३/२०१२ ला सकाळी ११.०० वाजता खंडीत झाला सदरील रोहीत्र दुरुस्त होऊन दिनांक ०५/०४/२०१२ रोजी दुपारी ४.०० वाजता विद्युत पुरवठा सुरू झाला. तक्रार अर्जदाराने असे निवेदन केले आहे की, विद्युत पुरवठा,खंडीत झाल्या बाबत तक्रार अर्जदार यांनी विद्युत कार्यालय जालना येथे जाऊन तोंडी विनंती केली दिनांक २९/०३/२०१२ व दिनांक ३०/०३/२०१२ रोजी अर्ज देऊन पोहंच घेतली, अर्जाच्या प्रती सादर केल्या आहेत.

पान ६/८

दिनांक २१/०४/२०१२ रोजी नुकसान भरपाईचा अर्ज उप विभागीय अधिकारी, तथा कार्यकारी अभियंता महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण कं. जालना यांचे कडे अर्ज केला दिनांक ०९/०५/२०१२ रोजी स्मरणपत्र पाठविले परंतु कुठलेही उत्तर मिळाले नाही, दिनांक २३/०५/२०१२ रोजी अधीक्षक अभियंता यांना पत्र दिले व त्या नंतर दिनांक १९/०६/२०१२ रोजी ग्राहक तक्रार निवारण मंच जालना येथे अर्ज दिला, सबब तक्रारदार यांचे गा-हाणे मुदतीत आहे.

नोडल अधिकारी यांचा युक्तिवाद असा की, सदरील तक्रार मंचा समोर साठ दिवसांच्या आत केलेली नसल्यामुळे सदरील गा-हाणे मुदतीत दाखल केलेले नाही, या करीता सदरील गा-हाण्याचा विचार करण्यात येऊ शकत नाही, विहित मुदतीचा त्यास बाधा होते विहित मुदत कलम १२.२ मध्ये स्पष्ट केलेली आहे.

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग विनियम २००५ चे कलम १२.२ चा संदर्भीय लागू भाग तात्काळ अवलोकना साठी खालील प्रमाणे आहे.

कलम १२.२

“ वितरण परवानेधारकाने विनियोग १२.१ नुसार नुकसान भरपाई अदा न केल्यास त्याचे हे अपयश गा-हाणे म्हणून मानण्यात येईल आणि त्यावर गा-हाणे निवारण विनिमयात घालून देण्यात आलेल्या पध्दतीनुसार कारवाई करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, कृती - मानकातील कमतरता दूर करण्यात आल्यावर साठ दिवसा नंतर भरपाई साठी दावा दाखल करण्यात आल्यास त्याचा विचार केला जाणार नाही.

सदरील प्रकरणात विद्युत रोहीत्र दिनांक ०५/०४/२०१२ रोजी दुपारी दुरुस्त करण्यात आले. तक्रारदारांनी विद्युत पुरवठा दुरुस्त करण्यासाठी जरी, अथवा नुकसान भरपाईची मागणीसाठी जरी उपविभागीय अधिकारी, कार्यकारी अभियंता, अधीक्षक अभियंता यांना विनंती अर्ज तथा स्मरणपत्र दिले असले तरी,

पान ७/८

नुकसान भरपाई मिळण्यासाठीचा दावा अथवा गा-हाणे प्रथमतः सक्षम गा-हाणे निवारण मंचा कडे दिनांक १९/०९/२०१२ रोजी केलेले आहे. व सक्षम अंतर्गत तक्रार निवारण कक्षाकडे दिनांक १९/०६/२०१२ रोजी केलेले आहे. कृती - मानकातील कमतरता दिनांक ०५/०४/२०१२ रोजी दूर करण्यात आलेली आहे. याचा स्पष्ट अर्थ असा होतो की, कृती - मानकातील कमतरता दूर केल्याच्या तारखे पासून तक्रारदारांनी नुकसान भरपाई मिळण्यासाठीचा दावा सक्षम कक्ष अथवा मंचा समोर विहित मुदत ६० दिवसांच्या आत केलेला नाही तक्रारदारांचा नुकसान भरपाई मिळण्याचा दावा या करीता मुदतीत केला नसल्याचे या मंचाचे स्पष्ट मत झाले आहे, मुद्दा नं. २ चे उत्तर या कारणास्तव एकमताने नकारार्थी नोंदविण्यात आले आहे.

मुद्दा क्र. ३ व ४

नादुरुस्त रोहीत्र बदलण्यासाठी सदरील रोहीत्रावरून विद्युत पुरवठा घेणा-या ग्राहकापैकी ८०% ग्राहकांनी आपली थकबाकी भरणे अनिवार्य आहे व तक्रारदारांची तक्रार मुदतीत नसल्यामुळे सदरील तक्रारीचा विचार करता येत नसल्याचे मत अंतर्गत तक्रार निवारण कक्षाने नोंदविलेले असून योग्य ती कारणमिमांसा केलेली आहे. कक्षाचा निर्णय दुषीत असल्याचे कारण या मंचा समोर अढळून आलेले नाही. तक्रारदारांच्या तक्रार अर्जाची दखल घेण्यास विहित मुदतीची बाधा येते. सबब तक्रार अर्ज फेटाळण्यास योग्य आहे. या करीता हे मंच तक्रार निवारण करू शकत नाही. सबब हे मंच खालील प्रमाणे आदेश पारीत करीत आहे.

आदेश

सर्व तक्रारदारांची तक्रार या द्वारे फेटाळण्यात येते.

सही/
सु. कि. नरवडे
सदस्य/सचिव

सही/
वि. स. काबरा
सदस्य

सही/
वि. ब. मंत्री,
अध्यक्ष

